

говоренні законопроектів, робити порівняльний аналіз законодавчих актів різних країн тощо.

Застосування комп'ютерних технологій при проведенні підсумкового контролю знань студентів, зокрема тестових програмних пакетів, дозволяє уникнути суб'єктивізму, швидко отримати результати контролю тощо.

С. Я. Кондратюк, канд. екон. наук,
доцент кафедри фінансів

УПРОВАДЖЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ З ДИСЦИПЛІНИ «БЮДЖЕТНА СИСТЕМА»

Для прискореного і постійного розвитку в КНЕУ навчальних комп'ютерних технологій за рахунок власних та залучених фінансових ресурсів необхідно обговорити і схвалити на середньострокову перспективу **Комплексну цільову програму** з цього питання. В ній потрібно сконцентрувати всі ресурси на послідовне вирішення низки проектів та заходів. Так, безпосередньо навчальні комп'ютерні технології мають одночасно розвиватись виключно на засадах комерційного розрахунку, за такими трьома напрямками: 1) створення і функціонування *для перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів системи дистанційного навчання і контролю знань*; 2) створення на компакт-дисках і реалізація фізичним та юридичним особам *електронних підручників, навчально-методичних посібників і навчальних матеріалів*; 3) створення і реалізація *суб'єктам освітньої діяльності дорогоцінних комп'ютерних систем навчання та контролю знань* (далі — навчальна система).

Велика кількість інформації, що знаходиться розрізнено, без аналізу і системно у різних джерелах, спонукає в умовах глобалізації світу до створення сучасних навчальних систем світового рівня. Навчальна система має складатись з таких підсистем:

1) **тренувальної** — закріплює вміння та навички уже засвоєного теоретичного матеріалу у *формі запитання-відповідь*. Може бути представлена тестами, поняттями, формулами та ін.;

2) **наставника** — характеризується проведенням навчання у *формі діалогу*. Включає опорний конспект лекцій, структурно-логічні схеми, термінологічний словник, програмні питання та ін.;

3) **ділової ігри** — характеризується проведенням навчання *шляхом розв'язування задач з формування, розподілу і використання ресурсів* за допомогою методів оптимізації, аналізу результатів та ін.;

4) **з імітації та моделювання** — характеризується проведенням навчання *шляхом розв'язування комплексних задач в умовах ризику* з використанням системи математичних моделей — лінійно-програмні, лінійної оптимізації, динамічні та ін.

Кафедра фінансів і Головний центр інформаційних систем КНЕУ спільно працюють над розробкою і впровадженням першої черги **навчальної системи «Кошторис бюджетної установи»** з дисципліни «Бюджетна система», що буде складатись із *глобальної бази даних системи та двох навчальних модулів*.

Використання глобальної бази даних системи надасть такі можливості: вести автоматизований реєстр користувачів системи; дозволяти та забороняти доступ користувачам до окремих навчальних модулів системи; призначати студентові конкретний варіант виконання навчального модуля; вести автоматичний облік виконання студентами навчальних модулів в електронному журналі в кількісному та якісному аспекті; реєструвати підключені до системи навчальні модулі.

Навчальні модулі «Кошторис середньої загальноосвітньої школи» та «Кошторис медичної установи» дозволять кожному студенту на основі наданої нормативної та індивідуальної оперативної інформації розробити кошторис, штатний розклад та інші фінансові документи бюджетної установи, а також набути практичних навичок. Ці практичні навички виражаються в професійному управлінні коштами конкретної бюджетної установи і застосуванні засобів автоматизації для управління фінансами бюджетної установи.

Навчальна система «Кошторис бюджетної установи» — потужне джерело концентрації структурованої інформації в аудіовізуальному вигляді, для поліпшення опанування дисципліни «Бюджетна система». За обсягом інформації та багатовекторністю вона є набагато потужнішою інформаційною системою порівняно з навчально-методичним посібником для самостійного вивчення дисципліни «Бюджетна система». Крім того, навчальна система передбачає можливість додаткового підключення до системи довільного числа навчальних модулів і оперативного внесення змін та доповнень до них.

Традиції і методики навчання, розроблені десятиріччями в Київському національному економічному університеті, збагачені

комп'ютерними технологіями і реалізовані у аудіовізуальних та друкованих навчальних засобах дозволять нам зайняти у світі одне із провідних місць і стати лідером економічної освіти третього тисячоліття.

С. В. Кульбачний, канд. екон. наук.,
ст. викладач кафедри державного управління
та макроекономіки

ЗАСТОСУВАННЯ ПРОГРАМНОГО ПРОДУКТУ «ФІНАНСОВЕ ПРОГРАМУВАННЯ» В КУРСІ «МАКРОЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА»

У минулому році для використання у навчальному процесі КНЕУ придбано програмний продукт «Фінансове програмування», який дозволяє більш поглиблено вивчати цей важливий інструмент макроекономічної політики держави, спрямований на узгодження і прогнозування взаємопов'язаних показників фінансової, монетарної та зовнішньоекономічної політики.

12 таблиць програми містять близько 200 взаємопов'язаних показників, що характеризують стан різних секторів національної економіки, її зв'язки з зовнішнім світом. Програма дозволяє робити обґрунтовані прогнози розвитку економіки країни для різних варіантів економічної політики. Даний продукт дозволяє також в оперативному порядку реагувати на непередбачувані зміни екзогенних параметрів, вносити корективи у поточне управління економічними процесами з урахуванням змін та існуючих обмежень. Екзогенними параметрами для даної програми є, серед інших, і такі, як, наприклад, інфляція та ВВП. Тому її ефективність значною мірою залежить від якості прогнозу щодо останніх.

Узгодження та прогноз показників є основою двох складових фінансового прогнозування. Перша — базова програма — передбачає з'ясування та узгодження макроекономічних показників за умови збереження існуючих тенденцій і пропорцій в економіці. Друга — нормативна програма. В ній на основі виявлених у базовій частині залежностей та поставлених завдань (орієнтирів) з'ясовується, які необхідні для їх досягнення засоби та ресурси.

Однак слід зазначити, що застосування придбаної програми ускладнюється тією обставиною, що в силу незалежних від нас причин — всупереч умов угоди — обслуговування програмного